

Obsah – Kniha I.

Ikony šancí na dobových mapách	7
Ikony Starých šancí na dobových mapách	7
Ikony Hlavních šancí na dobových mapách	7
Ikony Volských šancí na dobových mapách	8
Ikony Malých šancí na dobových mapách	8
Ikona strážště Ochodzita na dobové mapě	8
ÚVAHY O FORTIFIKAČNÍCH OBJEKTECH	9
v Jablunkovském průsmyku na Těšínsku, literatura, názory	
ŠANCE	15
v Jablunkovském průsmyku v kontextu širších souvislostí	
■ Historie	15
Vznikání šancí, vývoj, fortifikace, válečné konflikty	
Průchod husitů Jablunkovským průsmykem	15
a hypotézy o prvotních příčinách opevňování zemských hranic	
Pravda o Janu Jiskrovi z Brandýsa a jeho bratřících	17
v Jablunkovském průsmyku	
OPEVNĚVÁNÍ ZEMSKÉ HRANICE,	20
vývoj fortifikace, vznikání šancí, válečné konflikty	
STARÉ ŠANCE	20
Jablunkauer Schanz, Alte Jablonkau Schanz, Alte Schanz, Alte Schantze, Stary szaniec, Nacht Schanz	
Obchodní cesty a začátky šancí	22
v Jablunkovském průsmyku v širších historických souvislostech	
První obavy z tureckého vpádu	24
Další válečné události,	26
vznikání prvních šancí v rámci širších historických souvislostí	
■ Třicetiletá válka	29
Staré šance v širších souvislostech této války, jejich úpadek	
Průchody kozáků, svatý Joan Sarkander (exkurs)	30
Rekatolizace na Těšínsku (Exkurs)	38
■ Hraniční spory	45
a vzájemné vpády na Těšínsko a Kysucko	
Převaha slezských útočníků,	45
přisvojování západní Kysuce Těšínskem	
Převaha uherských útočníků,	49
ztrácení západního Kysucka Těšínskem	
MAPY	54
Ruiny Starých šancí	60
Závěr	61

HLAVNÍ ŠANCE	63
(Ober Schanz, Horní šance, Westen Schanz (Západní šance), Schanz Zang, Schantze, Schantz, Jablunka Schanz, Pass Jablunka, Jablunka Haupt Schanz, Haupt Schantz, Gross Schanz, Grosse Schantze, Welke Schanz, Velké šance)	
Úvodem	63
Počátky Hlavních šancí	63
Hlavní šance	67
Za tureckých válek po třicetileté válce	
Strážení	71
Přestavby Hlavních šancí,	71
podmíněné tehdejšími válečnými událostmi	
Dílní přestavby šancí	73
v rámci dalších válečných událostí, začátky dnešního stavebního vzhledu	
Další přestavba šancí	77
Poslední velká modernizace Hlavních šancí	78
Začátky upadání šancí	79
Vojsko, vybranci	81
Seznamy vojáků, vybranců	82
Upadání Hlavních šancí	84
Celní stráž vybranců	88
Ruiny	90
Mapy	92
Vorpost	102
Post, Heiduken Posto	
Funkce Vorpostu	102
Celní služba	104
Ruiny Vorpostu	104
Mapy	104
Závěr	105

Obsah – Kniha II.

MALÉ ŠANCE	133
v širších souvislostech ve vztahu k pevnostnímu systému Jablunkovských šancí	
Výstavba Malých šancí a jejich údržba	133
Strážení a komunikace	137
Přehled strážních cílů	139
Strážní cíle s anotacemi	140
Vybranci	146
Seznamy vybranců	149
Mapy	153
Ruiny Hajduckých šancí	161
VOLSKÉ ŠANCE	167
Ochsen Schantz, Wołi szaniec, Na Szańcach, Szańce, Passen, Wohltenenschen Pass	
Vznik Volských šancí a válečné události	167
Volské šance a obchodní cesty	169
Strážní služba	170
Stavba Volských šancí	171
Mapy	172
Ruiny	176
Volských šancí	
Wołowe	176
Wolonalbuda (exkurs)	
Mapy	179
OCHODZITA	180
Orkan Schanze, Mons Segenda, Ochodiate, Mons Pochodita, Berg Pochodzita, Berg Pochodita, Pochodzita, GränzHügeln	
Strážní služba	181
Výstavba reduty na Ochodzitě	182
Strážení	183
Mapy	183
■ Na Swedy (Exkurs)	184

Obsah – Kniha III.

Ikony šancí na dobových mapách	5
BAŘINY	7
Barzyny, Barzine, Barżine, Barżina, Basiny, Parzina Wiese, Pařiny, Alte kleine Schantze čili Staré malé šance, Barżianowy, Gerova pod Girovou, Nacht Schantz (alte), Barzina Wiese, Parzina Wiese, Na Bahna.	
Budování reduty	7
Strážní činnost neboli vartování	8
Ruiny	9
Mapy	11
HRČAVA	14
Hrcawy, Hertwia, Hierczawa, Hierczawy, Hertzawa, Herčava, Hertiawa, Hertiawwa, Hrtiawa, Herczawy, Herčavé	
Výstavba „šancí“ Hrčava.	15
Strážní činnost neboli vartování	15
Ruiny	17
Mapy	17
MEGOŇKA	20
Miegonoska, Megoňky, Miegonky, Horná Megoňka	
Výstavba Megoňky	21
Strážní činnost neboli vartování	22
Mapy	23
BESKYD	25
Hayduk Post, Beskid, Bezkid, Bezkyd	
Vartování neboli strážní činnost	26
Ruiny	26
Mapy	27
ŠANEČKY V LOMNÉ	29
Szanieczki, Šanečky – Valy, Na valach, Na Wałach, Přední šance, Zadní šance, Týlní šance, Szanieczny Wyrch, Šanečkový vrch	
Přední šanečky, ruiny (Szanieczki, Šanečky – Valy, Na Valach, Na Wałach, Přední šance)	29
Zadní Šanečky, ruiny (Šanečky – Vrch, Szanieczny Wyrch, Zadní šance, Týlní šance)	32
Boje Valachů s Valachy	33
Doba vzniku šanečků a příčiny	33
Výstavba redut v Lomné	36
Mapy	36

DOLINA	38
Dollina	
Stavba reduty Dolina	38
Vartování neboli strážní činnost	39
Ruiny	41
Mapy	41
ŠČENTE	44
Ščenté, Staté, Stětí, Stiente, U Státého, U Ščentého, U Ščentego, Szczente, Sczencze, Ščenče, Zacieta, Sczenta Wiese, Szente Wiese, Sziente, Szienty, Scienty, Scyenta, Scienty Schanz, Bouenta Schanz	
Výstavba reduty Ščente	45
Vartování neboli strážení	45
Ruiny	46
Mapy	46
STUDENIČNÝ	50
Studenitzni, Studenieczna, Studnicznie, Studeniczne, Na Studienicznym, Stubzieniza berg, Heidukeri Schantz, Haubimann Post, Hajducký šantz, Staudien, Staudink, Brunensberg	
Výstavba reduty	50
Vartování neboli strážení	51
Ruiny	51
Mapy	52
ZÁPOVĚĎ	55
Zapowiedz, Zapowiedź, Heiduken Posto	
Výstavba velitelského stanoviště	56
Vartování neboli strážení	56
Mapy	56
GIROVÁ	58
Haubemanns Post, Hauptmann Post, Hayduk Post, Hexenberg, Hetzenberg, Gerowa	
„Ruiny“	59
Mapy	59
WALECZKOWA KURA	60
Waleczka Kura, Waleczko, Mont Waleczko Groun, Komorowsky, Komorowsky Groun, Komorovský Grůň	
Výstavba reduty	62
Ruiny	62
Mapy	63
IGELSCHANTZ	65
Ruiny	66
Strážení	67

Důvod výstavby Igelschantz	67
Mapy	67
ČADCA, reduta „Klin.“	69
Montium Czadeczka, Hradniczna, Klin Mons, Mons Klein, Kliň, Staré hory u Čadce, Čupek, Čupel, Pod Hájkou, Hasak, Na vyšní vrch	
Málo doložená nejstarší historie	69
Cesty a reduta u Čadce	71
Reduta u Čadce v historických souvislostech	71
Výstavba redut u Čadce	72
Vartování neboli strážní činnost	72
Ruiny redut u Čadce	73
Čadca, ruiny Klin I.	73
Čadca, ruiny Klin II.	73
Čadca, ruiny Klin III.	73
Čadca, ruiny Klin IV.	74
Čadca, ruiny Klin V.	75
Mapy	76
ŠANCE NAD ŠANCÍ	79
Schanzen – Rzecica, Šance-Řečice, Šance nad Šancemi	
Šance nad Šancí I.	79
Šance nad Šancí II.	79
Šance nad Šancí III.	79
Výstavba reduty	83
Vartování neboli strážní činnost	83
Ruiny	84
Mapy	84
„ŠANCE ONDRÁŠEK“	85
Šance u Nové Dědiny u Nové Vsi, Reduten Schanz Neudorf	
Popis	85
Historie	85
Vartování neboli strážení	87
Ruiny	88
„ŠANCE“ SKALKA	89
na úpatí Malého Smrku	
Popis	89
„Ruiny“	89
Skalka č. I.	89
Skalka č. II.	89
Skalka č. III.	90
Mapy	90

ZWARDOŇ, MYTO	91
Historie	91
Obchod	92
Výstavba	92
Ruiny	92
KYKULA	94
(malá, nedaleko Hajduckých šancí)	
Historie	94
Mapy	95

Obsah – Kniha IV.

DŽOLEK	125
Čžolek, Na Džolku, Na Dílku, Dílek	
Strážení	126
Ruiny	126
Mapy	127
SUŠU	128
Švédské šance, Sušské šance, Suška, Suszka, Suszu, Bukowetz Schantze, Za Chrastím, Chraściański Szaniec, Chrastinschantze	
Výstavba	130
Strážení	130
Ruiny	130
Mapy	131
KEMPA	132
Kępa, Korolskia Kępa, Korolski šance, Gorolska Kępa	
Výstavba Kempy	132
Strážení	133
Ruiny	133
Kempa č. 1 (orientační pracovní označení)	133
Kempa č. 2	134
Kempa č. 3	134
Kempa č. 4	135
HRÁDEK v Bukovci	136
Gródek, Chrudek	
Výstavba redanu	137
Strážení	137
Ruiny	137
STRÁŽNÍ STEZKY, LOKALITY A ZÁSEKY VYBRANCŮ A VALACHŮ –	139
„Vartování“ Vybranců a Valachů	
Strážní cíle	141
VALAŠSKÉ FORTIFIKAČNÍ OBJEKTY	150
SKALKA	150
v Bílé	
ZBOJNICKÝ VRCH	151
(Zbujnická)	
BOBEK	151
Funkce objektu na Bobku	152
Strážní činnost	154

VALAŠSKÉ OPEVNĚNÉ SALAŠE V REGIONU	155
(tzv. Valašské šance, doplňky)	
„REFUGIUM“ OHRADA NA TRAVNÉM	155
Panská obora a „refugium“ Ohrada	
Valašské rody a „refugium“ Ohrada	155
Boje Valachů s Valachy	156
Opevňování salaší	157
„Vartování“ Valachů	159
Vytyčování hranic	160
„Valašské refugium“ Ohrada	161
Zanikání salašnictví	161
Ruiny „valašského refugia„ či „valašských šancí“	163
Zjištění Milana Borise	163
Údaje v knize J. Tichánka a kol.	163
Naše novější zjištění	163
„Ohrada“ na mapách	167
Problém lesní obory v sousedství „refugia“ Ohrada	168
JINÉ OHRAZENÉ „VALAŠSKÉ OBJEKTY“	170
OBIDOVÁ	170
„Šance“ v Krásné	
Válka Valachů s Valachy	171
Opevňování salaší	172
„Šance“ NAD TYROU	173
HRADOVÁ v Malenovicích	175
SULOV	176
KOŠAŘISKA, Hrádková (salaš)	177
(Též Grudková, Grudkowa, tedy Hrádková)	
OSTRÝ	177
OKROUHLICE	178
Resumé	192
Zusammenfassung	192
Streszczenie	193
Summary	193